

VII: Μεταπολίτευση

Η Αποκατάσταση της Δημοκρατίας και η Πορεία προς τον Ευρωπαϊκό Προσανατολισμό

Εισαγωγή

Η **Μεταπολίτευση** είναι η περίοδος που ξεκινά μετά την πτώση της δικτατορίας των Συνταγματαρχών το καλοκαίρι του 1974 και αποτελεί το θεμέλιο της σύγχρονης ελληνικής Δημοκρατίας.

Η Ελλάδα, μετά από επτά χρόνια αυταρχικής διακυβέρνησης και την εθνική τραγωδία της Κύπρου, εισέρχεται σε μια νέα εποχή με κύρια χαρακτηριστικά την **πολιτική σταθερότητα**, την **ενίσχυση των θεσμών** και τη **στροφή προς την Ευρώπη**.

Η Πτώση της Χούντας και η Αποκατάσταση της Δημοκρατίας

 24 Ιουλίου 1974: Μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, το καθεστώς Ιωαννίδη καταρρέει. Ο **Κωνσταντίνος Καραμανλής**, πολιτικός της δεξιάς που είχε αυτοεξοριστεί στο Παρίσι, επιστρέφει και αναλαμβάνει την πρωθυπουργία.

Η πρώτη κυβέρνηση **εθνικής ενότητας** είχε ως άμεσο στόχο:

- Την αποκατάσταση της τάξης,
- Την πλήρη επιστροφή στον κοινοβουλευτισμό,
- Και την επαναφορά των ελευθεριών.

Στις **17 Νοεμβρίου 1974** διενεργείται **δημοψήφισμα**, με το οποίο καταργείται η μοναρχία και η Ελλάδα γίνεται **προεδρευόμενη κοινοβουλευτική δημοκρατία**.

Το Σύνταγμα του 1975 και η Νέα Δημοκρατική Τάξη

Το **Σύνταγμα του 1975**, το οποίο συντάχθηκε υπό την κυβέρνηση Καραμανλή, κατοχυρώνει:

- Την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας,
- Τα πολιτικά και ατομικά δικαιώματα,
- Τον διαχωρισμό των εξουσιών,

Σύγχρονη Ιστορία της Ελλάδος (1875-σήμερα)

- Την **ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης**.

Η Ελλάδα μετασχηματίζεται σε **σταθερή κοινοβουλευτική δημοκρατία**, με τις εκλογές, τα κόμματα και την ελευθερία του λόγου να επανέρχονται πλήρως στο πολιτικό σκηνικό.

Η Ευρωπαϊκή Πορεία της Ελλάδας

Μια από τις βασικές στρατηγικές της Μεταπολίτευσης ήταν η **ευρωπαϊκή ολοκλήρωση**.

- Το 1979 υπογράφεται η συμφωνία προσχώρησης της Ελλάδας στην **Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ)**.
- Την **1η Ιανουαρίου 1981**, η Ελλάδα γίνεται **πλήρες μέλος της ΕΟΚ**, ενισχύοντας τον θεσμικό, οικονομικό και γεωπολιτικό της ρόλο στην Ευρώπη.

Η πορεία αυτή προσέφερε:

- Χρηματοδοτικά εργαλεία για αγροτική, βιομηχανική και περιφερειακή ανάπτυξη,
- Νομική εναρμόνιση και ενίσχυση των θεσμών,
- Διεθνή ασφάλεια και κύρος.

Η Ποινική Δίωξη της Χούντας

Μια εμβληματική στιγμή της Μεταπολίτευσης ήταν η **δίκη των Πρωταιτίων της Χούντας**.

- Το **1975**, τα ηγετικά στελέχη της στρατιωτικής δικτατορίας (Παπαδόπουλος, Ιωαννίδης κ.ά.) δικάζονται και καταδικάζονται σε ισόβια κάθειρξη.
- Η δίκη αποτέλεσε **ισχυρό συμβολισμό αποκατάστασης της δημοκρατικής νομιμότητας** και αποτροπή μελλοντικών πραξικοπημάτων.

Πολιτικές Εξελίξεις και Νέες Παρατάξεις

Η περίοδος της Μεταπολίτευσης χαρακτηρίστηκε από **πολιτική ομαλότητα και ισχυρό δικομματισμό**.

- Η **Νέα Δημοκρατία**, υπό τον Καραμανλή, καθιερώνεται ως η κυρίαρχη δύναμη της Κεντροδεξιάς.

Σύγχρονη Ιστορία της Ελλάδος (1875-σήμερα)

- Το **ΠΑΣΟΚ**, υπό τον **Ανδρέα Παπανδρέου**, αναδεικνύεται ως κύριος εκπρόσωπος της Κεντροαριστεράς και κερδίζει τις εκλογές το 1981, με σύνθημα την **Αλλαγή**.

Η εναλλαγή αυτών των δύο κομμάτων στην εξουσία διατηρεί την πολιτική σταθερότητα, παρά τις ιδεολογικές τους διαφορές.

Συμπεράσματα

Η Μεταπολίτευση είναι η πιο **μακροχρόνια περίοδος πολιτικής σταθερότητας** στην ιστορία της νεότερης Ελλάδας.

Αντιπροσωπεύει:

- Την **επιστροφή των δημοκρατικών θεσμών**,
- Την **εμπέδωση των πολιτικών ελευθεριών**,
- Τον **ευρωπαϊκό προσανατολισμό**,
- Την **τελική ήττα του αυταρχισμού** και των στρατιωτικών επεμβάσεων στην πολιτική ζωή.

Παρά τα προβλήματα, τα σκάνδαλα και τις κρίσεις που ακολούθησαν στις δεκαετίες που ακολούθησαν, η Μεταπολίτευση θεμελίωσε τον πυρήνα της σύγχρονης ελληνικής ταυτότητας ως **δημοκρατικό και ευρωπαϊκό κράτος δικαίου**.